

Paul Éluard

AZADI

hêlin

navê te dinivîsim

Azadî

Şiir : Paul Éluard
Wêne : Ziya Aydın
Werger ji fransizî : Sacha Ilitch

Paul ÉLUARD, bi navê xwe yê rastî Eugène Émile Paul Grindel, di 1895an de li Saint-Denis (nêzîkê Parîsê) ji diya xwe bûye û di 1952an de jî miriye.

Di 1931ê de li dijî pêşengeha koloniyal a Parîsê derdikeve, di belavokek de wiha dinivîse : « Ger hun aştiyê bixwazin, şerê sivîl amade bikin ». Ji Partiya Komunist tê avêtin lê şerê xwe yê ji bo şoreşê didomîne, ji bo hemû şoreşan. Berdevkê *surréalismê*, dostê Breton û Picasso bû.

Li ser bonbebarankirina Guernica şîra xwe ya bi navê *Victoire de Guernica* (Serfiraziya Guernicayê) dinivîse. Di salên şerê Îspanyayê de Eluard û Picasso ji hev naqetin.

Şaîr ji yê resam re digot :

« Tu bi tiliyên xwe alavan digrî û agir dinexşî »

Belafirên Îngilîzan bi dehezaran nisxê şîra wî ya *Liberté* (Azadî) davêjin ser Fransaya di şer de.

palmasa : maseya xwendekaran
arî : xweliya agir
cengawer : şervan
cengel : daristana weşî
giyagezk : dara gizikê
demsal : mevsîm
caw : pot, qumas
sût : şîné esmanî

aso : ufûq
sîtav : sîh, siya tavê
berbang : ber destî sibê
keştî : gemî şilş : kef
bahoz : firtûne
şiverê : riya piçûk
helatî : bi ser ketî, dagirtî
çilek : çav birçî

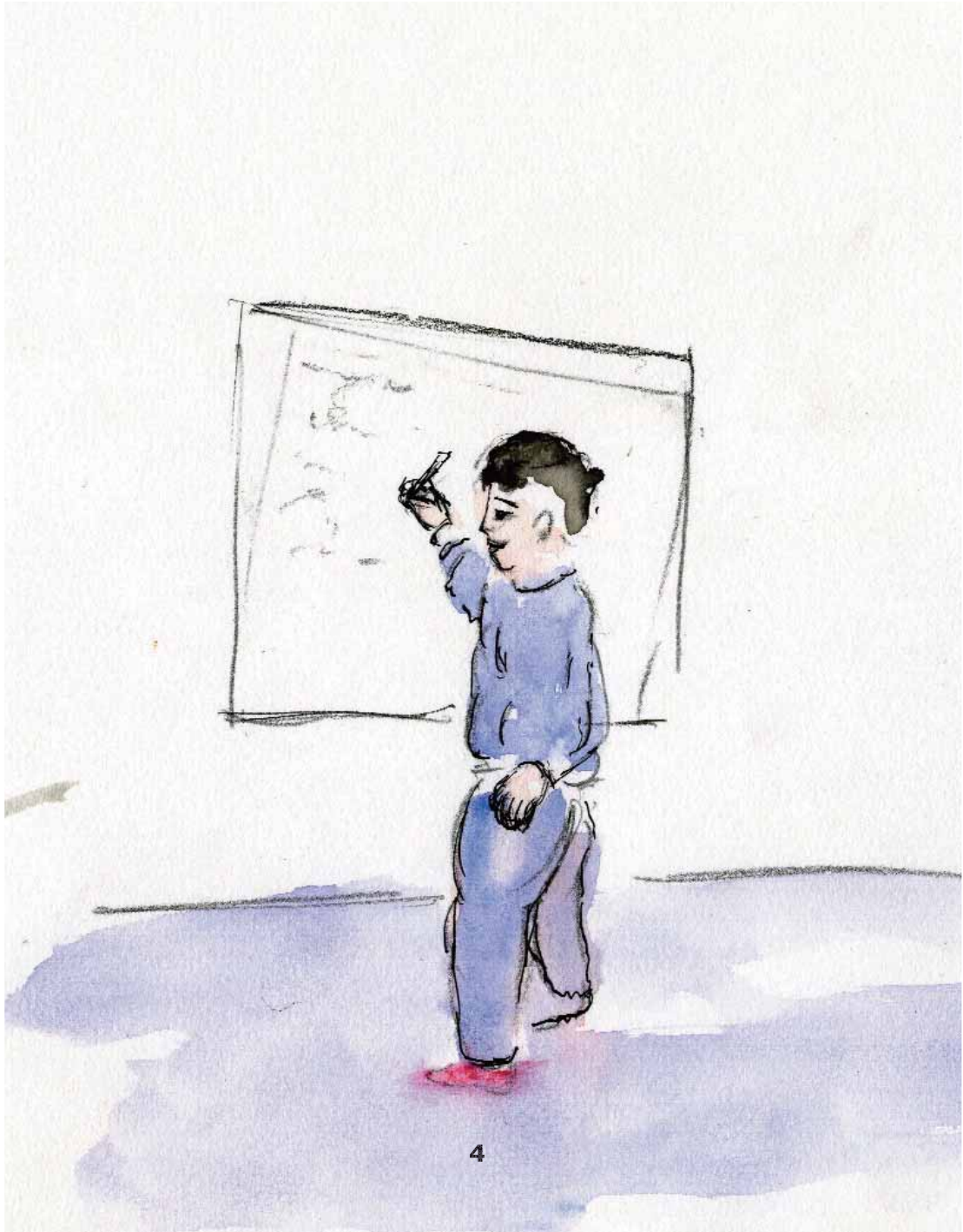
aşîna : naskirî
pîroz : muqedes
raser : li jor, li ser
stargeh : parastgeh
ruxandî : xerabûyî, hilweşandî
bêzariya : bêçareyî
pêlik : paplûk
hêz : quwet

Li ser defterên xwe yên xwendekariyê
Li ser palmaşa xwe û daran
Li ser qûmê li ser berfê
Navê te dinivîsim

Li ser hemû rûpelên xwendî
Li ser hemû rûpelên spî
Kevir xwîn kaxez an jî arî
Navê te dinivîsim

Li ser wêneyên zêrîn
Li ser çekên cengaweran
Li ser taca qiralan
Navê te dinivîsim

Li ser cengelê û li beriyê
Li ser hêlînan li ser giyagezkan
Li ser alana zarotiya min
Navê te dinivîsim

Li ser şaheseriyên şevane
Li ser nanê spî yê rojane
Li ser demsalên dergistî
Navê te dinivîsim

Li ser hemû cawên min ên sût
Li ser çalên tava kufikî
Li ser golê hîva zindî
Navê te dinivîsim

Li ser zevîyan li ser aso
Li ser baskên çûkan
Û li ser aşê sîtavan
Navê te dinivîsim

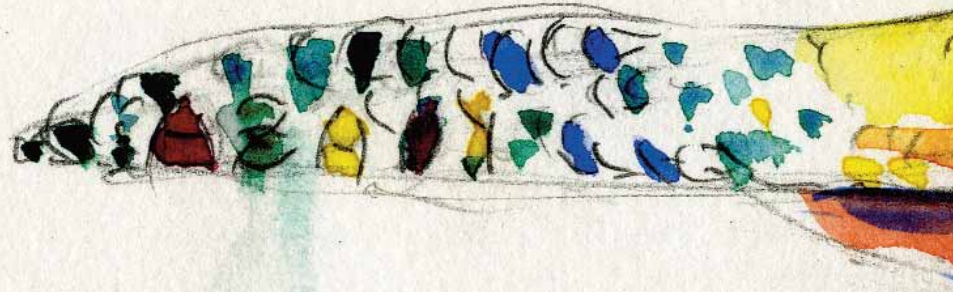
**Li ser her nefeseka berbangê
Li ser deryayê li ser keştiyan
Li ser çiyayên dîn
Navê te dinivîsim**

**Li ser şilşa ewran
Li ser xweydanên bahozê
Li ser barana qalind û tamesarî
Navê te dinivîsim**

Li ser şiklên biriqandî
Li ser zengilên rengan
Li ser rastiya bedenî
Navê te dinivîsim

Li ser şiverêyên hişyar
Li ser rêyên davebûyî
Li meydanên helatî
Navê te dinivîsim

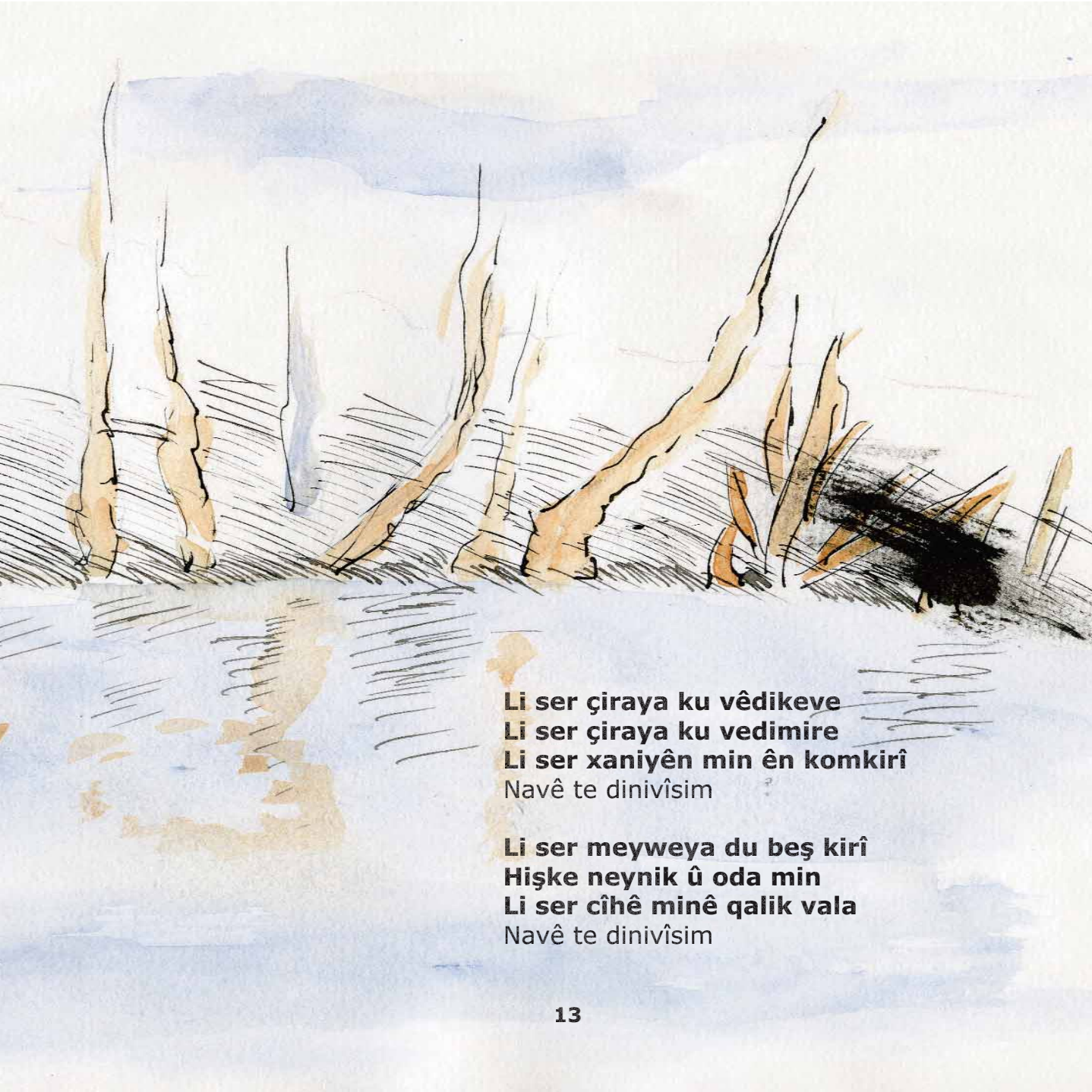

Li ser çiraya ku vêdikeve
Li ser çiraya ku vedimire
Li ser xaniyên min ên komkirî
Navê te dinivîsim

Li ser meyweya du beş kirî
Hişke neynik û oda min
Li ser cîhê minê qalik vala
Navê te dinivîsim

**Li ser seyê min ê çilek û nazik
Li ser guhên wî yên bel
Li ser piyên wî yên bêferaset
Navê te dinivîsim**

Li ser bazgeha deriyê min
Li ser tiştên aşîna
Li ser pêlên agirê pîroz
Navê te dinivîsim

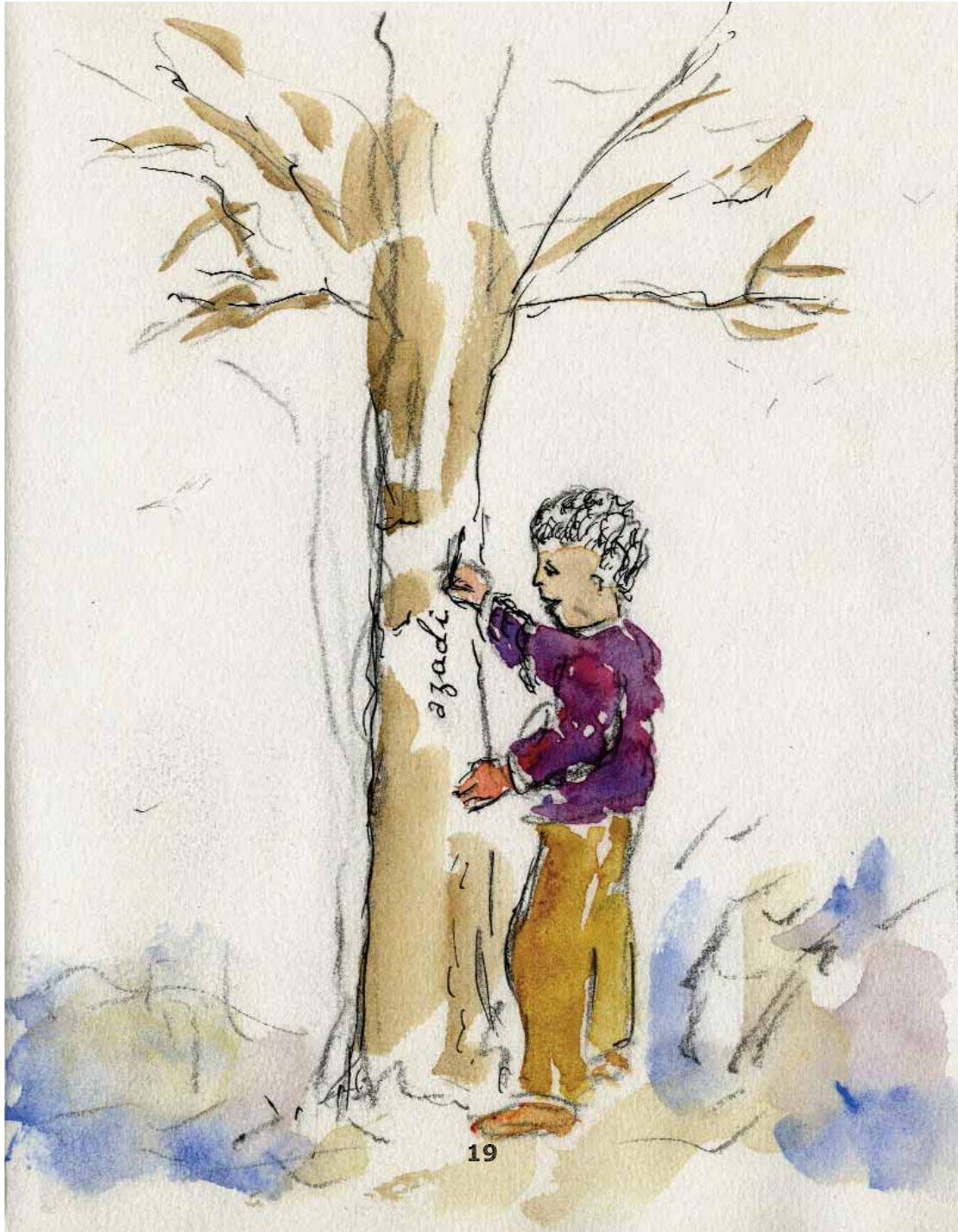
Li ser hemû bedenên lihevhatî
Li ser eniya dostên min
Li ser her destê dirêjkirî
Navê te dinivîsim

Li ser cama surpirîzan
Li ser lêvên baldar
Hîn raserî bêdengiyê
Navê te dinivîsim

AZAD I

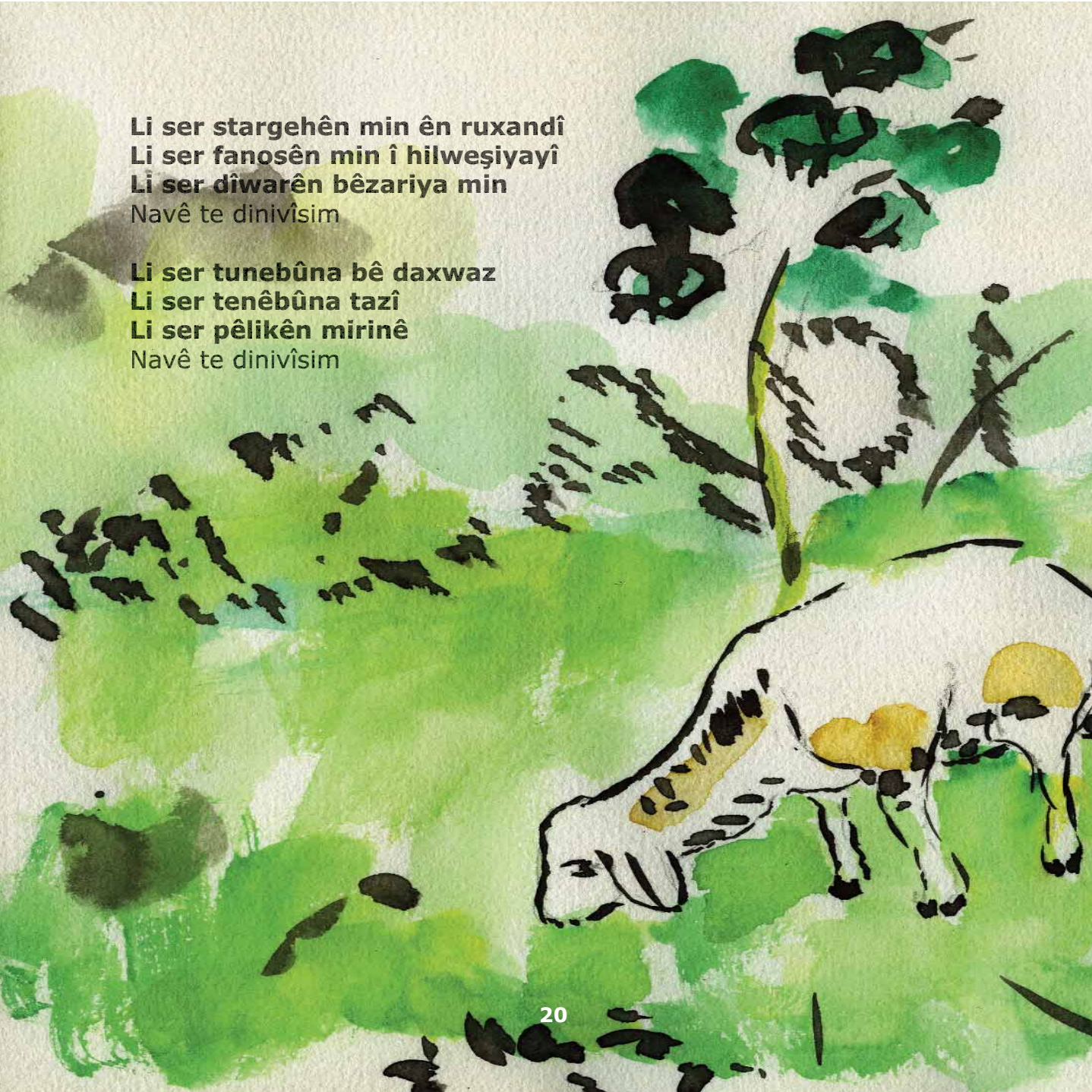

Li ser stargehên min ên ruxandî
Li ser fanosên min î hilweşiyayî
Li ser dîwarên bêzariya min
Navê te dinivîsim

Li ser tunebûna bê daxwaz
Li ser tenêbûna tazî
Li ser pêlikên mirinê
Navê te dinivîsim

**Li ser siheta vegeriyayî
Li ser talûka wendabûyî
Li ser hêviya bê bîranîn
Navê te dinivîsim**

**Û bi hêza gotinekê
Ji nû ve dest bi jiyana xwe dikim
Ez çêbûme ji bo te binasim
Ji bo nav li te bikim**

Liberté, Eugène Delacroix, 1798-1863.

Hêlîn: 10

Liberté / Azadî
Paul Eluard

Wêne: Ziya Aydın
Wergera ji fransîzî: Sacha Ilitch
Berg û dîzayn: S. Ilitch
Lênêrîna kurdî: Y. Karademir
Çapa Yekem: Stembol, 2009
Çap: Berdan Matbaası
Sadık Daşdöğen Davutpaşa Cad.
Güven San. Sit. C Blok, No: 239
TOPKAPI / İSTANBUL
Tel: (0212) 613 12 11

© Avesta, 2009

AVESTA BASIN YAYIN
REKLAM TANITIM MÜZİK DAĞITIM LTD. ŞTİ.
Sakız Ağacı Caddesi
Öğüt Şokak No: 7
BEYOĞLU / İSTANBUL
Tel-Fax: (0212) 251 44 80
(0212) 243 89 75

Ekinciler Caddesi
Nurlan Apt. Girls Kati No: 2
OFİS / DIYARBEKİR
Tel-Fax: (0412) 223 58 99
www.avestakitap.com
info@avestakitap.com

I S B N: 978-9944-382-88-5

